

Kodėl žmonės nemoka mylėti

Man buvo ne daugiau penkiolikos metų, kai pirmą kartą uždaviau sau klausimą – kodėl žmonės nemoka mylėti? Tai nebuvo romantikos ir drugelių pilve ilgesys. Tuo metu man jau užteko sąmoningumo, kad suvokčiau skaudžią tiesą, kurią tvirtina psichologai – tėvų santykių standartą mes persinešame į savo kuriamą šeimą, o mergaitės susiranda tokį vyrą, koks buvo jų tėvas. Kaip tai galėjo įsisamoninti paauglė mergaitė? Nežinau, bet aš buvau vieną iš tokių. Neturėjau iliuzijos, kad “mano šeimoje jau tikrai taip nebus”. Neiškojau antros pusės net paaugliška draugystei. Vietoj to, ieškojau atsakymo į savo klausimą. Žinoma, tuo metu jis daugiau skambėjo kaip nevilties šauksmas, kylantis kažkur sieloje, kai stebėdavau suaugusius “protingus” žmones nesugebančius suprasti, užjausti, paguosti, atleisti vienas kitam. Nesugebančius mylėti. Jie sakė man “užaugsi – suprasi”. Užaugau, dabar suprantu. Suprantu, kad atsakymas į mano klausimą labai paprastas – žmonės nemoka mylėti todėl, kad nežino kaip.

Mes buvom mokomi daug ko. Bet ar kas nors mus mokė mylėti?

Galbūt tai skamba banaliai ir per daug romantiškai “išmokyk mane mylėti”. Vien žodis meilė nutąsytas iki negalėjimo ir apneštas tokiu reikšmių, iliuzijų, idėjų ir įsitikinimų sluoksniu, kad tikroji jo reikšmė liko tik kažkur giliai kaip esmė, sielos audinys iš kurio visi esame sukurti ir kurią taip trokštame vėl pajusti. Už tai ir veržiamės vienas prie kito, tarsi instinktyviai žinodami, kad kitame irgi turi tai būti, ta esmė, ta meilė. Nesąmoningai tikimės, kad kitas bus tas, kuris mums ją parodys, kuris užgydys mūsų žaizdas, užpildys mus iki vientisumo ir pagaliau galėsime lengviau atsikvėpti. Deja tas kitas – toks pat žaizdotas ir toks pat besiveržiantis mūsų link su ta pačia instinktyvia viltimi. Ir nesvarbu kokia išraiška mes siekiame užpildymo. Net grubiausias būdas, kaip pasinaudojimas kitu seksualiniam pasitenkinimui, gimsta iš to paties trūkumo jausmo. Meilės trūkumo. Ir tada mes pykstame,

kaltiname, manipuliuojame ar papraščiausiai elgiamės taip, kaip mums patogiau, nekreipdami dėmesio į kito žmogaus norus ir poreikius.

Žmogus – protingas gyvūnas, bet vis dėlto gyvūnas. Ir meilė instinktų lygyje mums nėra labai sudėtinga. Pamačiau, patiko, geriau nei kas buvo anksčiau, kartu smagu, įsimylėjau. Gamta davė resursų pasitempti, suteikė jėgų kantrybei, atlaidumui, patys stebimės, kaip pasikeitėm jo ar jos dėka. Suartėjame ir dvasiškai ir fiziškai, gamta laukia palikuonių ir baigia savo darbą. Ji padarė kaip tik ko reikėjo – suvedė du priešingos lyties individus, kad šie pagausintų rūšį. Ir paliko mus vienus toliau kapanotis baloje, į kurią išokom užliuliuoti motinos gamtos grojamos fleitos garsų. **Čia mūsų žinos apie meilę baigiasi ir mes sustojame kaip tik ties ta riba, kuri skiria mus nuo gyvūnų.** Gamta atsitraukia ir štai, mes turime progą įrodyti, kad esame šis tas daugiau, kad esame toliau pažengę, labiau išsivystę. Kad turime išminties tęsti tai, ką pradėjome, išminties užmegztą meilę globoti ir auginti patys.

Net grubiausias būdas, kaip pasinaudojimas kitu seksualiniam pasitenkinimui, gimsta iš to paties trūkumo jausmo. Meilės trūkumo.

Mylėti reikia mokytis. Visata turi daug paslapčių ir meilė neabejotinai yra vienas iš jų. Tačiau žmogui pavyko prisikasti bent jau prie dalies iš jų ir meilė nėra išimtis. Deja, ši informacija, tegul vis lengviau prieinama, mūsų visuomenėje lieka ignoruojama. Ignoruojamas pats faktas, kad mylėti reikia mokytis. Kitas žmogus – tai kita visata, kitas pasaulis, neretai visiškai skirtingas nei mes. Yra pasakymas “elkis su kitu žmogumi taip, kaip nori, kad su tavimi elgtųsi.” Jis puikiai iliustruoja, kaip mažai mes suvokiame apie kitą žmogų ir kiek esame įsitikinę, kad jis toks pat kaip ir mes. Kokie

jo poreikiai? Kokie jo norai ir pageidavimai? Kas jį skaudina, liūdina, o kas sukelia džiaugsmą? Tas pats kas ir mus? Greičiausiai ne. Ir jei ne tas pats, tai su juo aiškiai kažkas negerai. Na kodėl gi jis toks kitoks!?

Visuomenė – kaip vežimas traukiamas dviejų arklių, kurių kiekvienas lekia priešinga kryptimi. Ji šaukia, kad turime išsiskirti iš minios, būti originalūs, būti kitokie ir kartu teisia kiekvieną pabandantį tai padaryti. Su tokiu kaip visi paprasčiau. Paprasčiau būtų ir santykiuose, jei visiškai toks kaip visi egzistuočiau. Bet kas nori gyventi su robotu? O kas priims žmogų su visu jo pasauliu?

Image courtesy of
chrisroll /
FreeDigitalPhotos.net

Bandau įsivaizduoti mokyklą, su tokia mokymo programa:

5 klasė.

Įvadas į pagarbą sau ir kitoms gyvoms būtybėms.

Pagrindiniai kantrumo aspektai.

Suvokimas apie atleidimą.

Likęs laikas skiriamas pasirinktinai mokinių

dominantiesiems dalykams (matematika, literatūra, dailė...).

Nekomentuosiu toliau, tai nėra nauja kontraversiška idėja, tik truputis realybės kontraste su kitu galimu variantu.

Meilės mokslo teorija nėra sudėtinga. Kaip teoriškai nėra sudėtinga, pavyzdžiui, išklaudyti. Viskas ko reikia, tai kreipti dėmesį į tai, ką sako kitas žmogus, dėmesį, klausti apie tai, ką išgirdai ir priimti jo nuomonę. Vienas sakinytis ir mėnesiai ar metai nuoširdaus bandymo išmokyti, jei tai nėra įgimta žmogaus savybė. **Ko reikia meilei? Priimti kitame žmoguje tai, ko neišeiš supratu, išsiklaudyti, patenkinti svarbiausius poreikius (intymumo, dėmesio, fizinio kontakto...), gerbti nuomonę, vertybes, požiūrį. Nieko naujo. Visiškai nieko naujo.** Būna tik daryti tai, ypač tada kai santykiuose kyla konfliktinė situacija, ir viskas. Santykiai bręsta, vaikai auga linksmesni ir laimingesni, visuomenė sveiksta.

Meilės pamoka išmokyta. Teoriškai. O praktika – atskira istorija. Tai ilga ir neretai sunki kelionė link kažko, apie ką net gerai nesuvokiame, ką jaučiame daugiau kaip tolimą viziją, idėją. Tačiau pagelbėti toje kelionėje mes turime tūkstančius metų kaupiamas žinias, mokytojus, kurie tas žinias renka, analizuoja ir perduoda kitiems, knygas, paskaitas, praktikas ir pratimus, galų gale patį gyvenimą. Ir prie viso šito, patį geriausią mokytoją, kokį tik galime turėti – savo antrąją pusę.